

**ГЛАВА
Марсовского сельского
поселения Дрожжановского
Республики Татарстан
муниципального района**

422472 с. Нижний Каракитан, ул. Ленина, 30 тел. (84375) 31-1-36

**Татарстан Республикасы
Чүпрэле муниципаль районы
Марс авыл жирлеге
БАШЛЫГЫ**

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Түбән Каракитә авылы

2017нче елның 20 октябре

КАРАР

№24

Татарстан Республикасы Чүпрэле муниципаль районы Марс авыл жирлеге жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәренең коррупциягә каршы үз-үзен тотышы стандартын раслау турында

«Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартаңдагы 25-ФЗ номерлы федераль законнар, Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт турындагы кодекс нигезендә карап бирәм:

1. Татарстан Республикасы Чүпрэле муниципаль районы Марс авыл жирлеге жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәренең коррупциягә каршы үз-үзен тотышы стандартын раслау турында.
2. Әлеге каарарны билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарырга.
3. Әлеге каарарның үтәлешен контролъдә тотам.

Марс авыл жирлеге башлыгы:

Р. Р. Мостафин

Расланган
Татарстан Республикасы Чүпрәле
муниципаль районы Марс авыл
җирлеге башлыгы карары
20.10.2017 ел, № 24

Стандарт муниципаль хезмәткәрнең коррупциягә каршы үз-үзен тотышы
Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Марс авыл җирлеге җирле
үзидарә органнары

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Марс авыл җирлеге җирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәренең (алга таба –муниципаль хезмәткәр) коррупциягә каршы үз - үзен тотышы стандарты-тыюлар, чикләүләр, таләпләр рәвешендә чагылдырылган законнар белән билгеләнгән кагыйдәләрнен жыелмасы.
2. Муниципаль хезмәткәрнең коррупциягә каршы үз-үзен тотышы стандарты аның коррупцион күренешләрне булдырмауга юнәлтелгән гамәлләренең активлыгын яки нинди дә булса гамәлләр кылудан баш тарту рәвешендә билгеләнгән курсәтмәләрнен төгәл үтәлүен күздә tota. Шул ук вакытта муниципаль хезмәткәрнең тәртибе Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Марс авыл җирлеге җирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт тәртибе кодексында формалаштырылган этик катыйдәләргә туры килергә тиеш.
3. Муниципаль хезмәткәрнең үз-үзен тотышы нигезендә вазыйфаи регламент нигезендә вазыйфаи бурычларны үтәү буенча турыдан-туры гамәлләр факторы ята:

хокук һәм бурычларны тормышка ашыру;

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Марс авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының бурычлары һәм функцияләре һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Марс авыл җирлеге җирле үзидарә органында биләп торган вазыйфаларның функциональ үзенчәлекләре нигезендә вазыйфаи бурычларын үтәмәгән (тиешенчә үтәмәгән) өчен җаваплылыкtotu;

вазыйфаи регламентта беркетелгән мәсьәләләр буенча идарә итү һәм башка каарлар кабул итү; норматив хокукуй актлар һәм (яки) идарә итү һәм башка каарлар проектларын әзерләүдә катнашу;

шул ук җирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнен сайлау комиссиясе аппаратының муниципаль хезмәткәрләре, башка җирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, гражданнар һәм оешмалар;

җирле үзидарә органы регламенты нигезендә гражданнарга һәм оешмаларга дәүләт (муниципаль) хезмәтләре күрсәтү.

Үз вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда вазыйфаи регламент нигезләмәләреннән тайпылу коррупцион хокук бозулар кылуга ярдәм итәргә, шулай ук коррупцион тәртип билгесе булырга мөмкин.

3.1. Үз хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, ыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында дөрес мәгълүмат бири.

Белешмәләр бири граждан тарафыннан муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Марс авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының норматив хокукий акты белән билгеләнгән исемлеккә кертелгән вазыйфаны биләүче муниципаль хезмәткәрләргә тапшырыла.

Граждан муниципаль хезмәткә кергәндә күрсәтелгән мәгълүматларны тапшырмаганда яисә белә торып дөрес булмаган яки тулы булмаган мәгълүматларны тапшырганда күрсәтелгән гражданны муниципаль хезмәткә кабул итүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

Муниципаль хезмәткәр тарафыннан югарыда күрсәтелгән вазыйфаны үтәмәү муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат итүгә яки аны Россия Федерациясе законнары нигезендә башка дисциплинар җаваплылыкка тартуга китерә торган хокук бозу булып тора.

Югарыда күрсәтелгән гамәлләрне башкару коррупцион хокук бозуларны кисәтүгә юнәлдерелгән һәм коррупцион тәртипнәң «отышсызлығы» атмосферасын булдыруга ярдәм итә.

3.2. Башлангыч белдеру вәкиленә башкару нияте турында башка түләүле эш. Муниципаль хезмәткәр башка түләүле эш башкарырга хокуклы: әгәр бу мәнфәгатьләр каршылығына китермәсә (ягъни бүтән түләүле эшчәнлек муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча бурычларын тиешенчә үтәүгә йогынты ясамаячак: башка эшне башкару вакыты, хезмәт хакы, ул башкара торган башка функцияләр);;

муниципаль хезмәткәр яллаучы вәкиленә бу хакта алдан хәбәр итте (бу язма рәвештә эшләнергә тиеш һәм муниципаль хезмәткәрнең бүтән түләүле эшчәнлек башланыр алдыннан яллаучы вәкиленең хәбәр ителүен раслау булырга тиеш).

3.3. Яллаучы вәкиленең язма рәхсәтен алу:

әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы карапмаган булса, бары тик чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына финансhana торган түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнүгә;

бүләкләрне, Мактаулы һәм маҳсус исемнәрне (фәнни) чит дәүләтләр, халыкара оешмалардан, шулай ук сәяси партияләрдән, башка ижтимагый берләшмәләрдән һәм дини берләшмәләрдән тыш) кабул итүгә, әгәр муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи вазыйфасына әлеге оешмалар һәм берләшмәләр белән хезмәттәшлек керә икән.

3.4. Беркетмә чарапары, хезмәт командировкалары һәм башка рәсми чарапар белән бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрләргә алынган бүләкләрне, Россия Федерациясе Граждан кодексы белән билгеләнгән очраклардан тыш, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Марс авыл җирлеге җирле үзидарә органына тапшыру.

Әлеге кагыйдә бүләкләрнең бәясе өч мең сумнан артып киткән очракта кулланыла. Шуның белән бергә, беркетмә чарасы, хезмәт командировкасы яки башка рәсми чара белән бәйле рәвештә алышкан бүләкне биргән муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясе норматив хокукий актлары белән билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин.

Өч мең сумга кадәр булган бүләкләр муниципаль хезмәткәрнең мәстәкайль курсәтмәсенә керә. Муниципаль хезмәткәрнең бу очракта үз-үзене тотышы бүләк алу аның шәхси файдасына бәйле булмауга юнәлдерелгән.

3.5. Муниципаль хезмәткәргә караган кыйммәтле кәгазыләрне (оешмаларның устав (туплау) капиталларында катнашу өлешләре, пайлары) ышанычлы идарәгә тапшыру.

Муниципаль хезмәткәрнең курсәтелгән гамәле мәнфәгатьләр каршылығы барлыкка килүне булдырмый калуга юнәлдерелгән, ул чакта шәхси кызыксыну аларга вазыйфаи бурычларны тиешенчә үтәүгә йогынты ясый ала (мәсәлән, муниципаль хезмәткәр кыйммәтле кәгазыләр буенча өстәмә керем алу өчен хезмәт мәгълүматыннан файдалана).

Кыйммәтле кәгазыләрне ышанычлы идарәгә тапшыру Россия Федерациясе Граждан кодексының «мәлкәт белән ышанычлы идарә итү» 53 бүлеге, «кыйммәтле кәгазыләр базары турында» Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.6. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү берсенең турыдан-туры буйсынуы яки аларның берсен контрольдә тотуы белән бәйле булса, якын туганлык яки үзлек булмау (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, абыйлы-энеле, сенәлле, шулай ук абыйлы-сенәлле, ата-аналар, ир белән хатынның балалары) муниципаль хезмәткәрләр белән.

Мондый шартлар булган очракта, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәттән азат итү, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Марс авыл жирлегенең жирле үзидарә органнарында башка вазыйфага күчерү юлы белән тиешле вазифаны билгеләнгән тәртиптә башкарудан баш тартырга тиеш.

3.7. Матди-техник һәм башка тәэммин итү чарапарын, башка муниципаль мәлкәтне, вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйле рәвештә генә куллану.

Югыйсә муниципаль хезмәткәрнең гамәлләрен үzlәре яки өченче затлар өчен нинди дә булса уңайлыклар алуга юнәлдерелгән гамәлләр буларак каарга мөмкин, бу исә коррупция билгеләренә туры килә. Муниципаль милекне башка затларга да тапшыру рөхсәт итлеми.

3.8. Сәяси партияләр, башка иҗтимагый берләшмәләр, дини берләшмәләр һәм башка оешмалар каарлары үzlәренең һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлеген булдырмый торган нейтральлек чагылышы.

Тәртипнең әлеге кагыйдәсе «сәяси партияләр турында» гы Федераль законны, шул исәптән "сәяси партияләр турында" гы Федераль законны бозуны булдырмауга юнәлдерелгән, аның нигезендә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Марс авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының һәм аның вазыйфаи затларының сәяси партияләр эшчәнлегенә тыкшынуы, сәяси

партияләрнең Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Марс авыл жирлеге жирле үзидарә органнары һәм аның вазыйфаи затларының эшчәнлегенә тыкшынуы да рөхсәт ителми.

Муниципаль хезмәттәге затлар үзләренең вазыйфаи яки хезмәт вазифаларының өстенлекләрен сәяси партия мәнфәгатьләрендә яки теләсә кайсы башка сәяси партия мәнфәгатьләрендә кулланырга хокуклы түгел.

Күрсәтелгән затлар үзләренең вазыйфаи яки хезмәт вазыйфаларын башкарганда сәяси партия каарлары белән бәйле була алмый.

Муниципаль хезмәткәрләргә билгеле бер гамәлләрдә чагылдырылган нинди дә булса партиянең (берләшмәгә) өстенлекләрен бирү аларга билгеле бер табыш алуга ярдәм итәчәк, бу да Коррупция үз-үзен тотышы булып тора.

3.9. Яллаучы вәкиленә, прокуратура органнарына яки башка дәүләт органнарына аны коррупцион хокук бозулар кылуга тарту максатларында нинди дә булса затларга мәрәжәгать итүнең барлық очраклары турында муниципаль хезмәткәргә хәбәр итү.

Коррупциячел хокук бозулар кылуга тарту максатларында мәрәжәгать итү фактлары турында хәбәр итү муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи (хезмәт) вазыйфасы булып тора.

Билгеләнгән тәртиптә күрсәтелгән затларга мәрәжәгать итү фактлары турында үз вакытында хәбәр иткән муниципаль хезмәткәр, аны коррупциячел хокук бозу кылуга тарту максатларында, Россия Федерациясе законнары нигезендә дәүләт яклавында тора.

Югарыда күрсәтелгән вазыйфаны үтәмәү муниципаль хезмәттән азат ителүгә яки Россия Федерациясе законнары нигезендә башка тәр жаваплылыкка тартуга китерә торган хокук бозу булып тора.

3.10. Яллаучы вәкиленә мәнфәгатьләр каршылығы яки аның барлыкка килү мөмкинлеге турында язмача хәбәр итү.

Муниципаль хезмәткәр яллаучы вәкиленә вазыйфа йөкләмәләрен башкарганда мәнфәгатьләр каршылығына китерегә мөмкин булган шәхси кызыксынучанлык турында хәбәр итәргә бурычлы. Хезмәткәрнең күрсәтелгән бурычы коррупцион тәртипне булдырмауга юнәлдерелгән. Хезмәткәрдән хәбәр алынганнан соң, яллаучы вәкиле мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм жайга салу буенча чараплар күрә, алар киләсе елда төзелергә мөмкин:

мәнфәгатьләр каршылығын яклаучы муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи яки хезмәт вазыйфаларын үзгәртү турында, хәтта аны билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи (хезмәт) бурычларын үтәудән читләштерүгә кадәр;

мәнфәгатьләр конфликты барлыкка килүгә сәбәп булган файдадан баш тарту турында;

муниципаль хезмәткәрне эштән азат итү яисә үз-үзен азат итү.

3.11. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм оешмаларда вазыйфа биләүгә ризалык алу максатларында мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссиягә мәрәжәгать итү, әгәр әлгә оешмалар

белән муниципаль идарәнең аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазифа (хезмәт) бурычларына керсә.

Исемлекләре Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары белән билгеләнә торган муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләгән граждан, муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында, әгәр әлеге оешмалар белән муниципаль идарә итүнең аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазифа (хезмәт) бурычларына керсә, хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын җайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгы белән, оешмаларда вазыйфа биләргә хокуклы. Комиссия каары тиешле вазифаны биләгән зат өчен мәжбүри булып тора.

3.12. Эш бирүчегә хезмәт яки граждан-хокукий килешүләр төзегәндә үз хезмәтенең соңғы урыны турында хәбәр итү:

исемлекләре Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары белән билгеләнә торган муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләгән граждан, муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында хезмәт яки граждан-хокукий шартнамәләр төзегәндә эш бирүчегә үз хезмәтенең соңғы урыны турында мәгълүмат бирергә бурычлы. Күрсәтелгән гамәл яңа эш бирүче тарафыннан соңғы хезмәт урыны буенча муниципаль хезмәткәрнең яллаучы вәкиленә килешү төзү турында хәбәр итү бурычын тормышка ашыруга юнәлдерелгән.

3.13. Башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәр чакырылган:

мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмау һәм җайга салу буенча чаралар күрү; коррупцияне кисәтү буенча чаралар күрү;

муниципаль хезмәткәрләрне сәяси партияләр, башка иҗтимагый берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәжбүр итү очракларына юл куймаска.

4. Муниципаль хезмәт белән бәйле тыюларны, чикләүләрне, хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү.

4.1. Эшкуарлык эшчәнлеген алыш барырга.

Ул милектән файдалану, товарлар сатудан, эшләр башкарудан яки законда билгеләнгән тәртиптә теркәлгән затлар тарафыннан хезмәт күрсәтүдән системалы рәвештә табыш алуга юнәлтелгән мөстәкыйль эшчәнлек булып тора. Муниципаль хезмәттәге һәм эшкуарлык эшчәнлеге белән шөгыльләнүче затларның үзләренә нинди дә булса файда (өстенлекләр) бирергә теләгә бар, бу Коррупциягә каршы тәртип қысаларында мөмкин түгел.

4.2. Коммерция оешмасы яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия белән идарә итүдә; башка иҗтимагый оешманың, торак, торак - төзелеш, гараж кооперативларының, бакчачылык, яшелчәчелек, дача кулланучылар кооперативларының, қүчемсез милекчеләр ширкәтләренең съездда (конференцияләрдә) яки гомууми жыелышында катнашудан тыш) катнашмаска; әлеге коммерцияле булмаган оешмалар (сәяси партиядән тыш) белән идарә итүдә бердәм башкарма орган буларак катнашу яисә аларның коллегиаль

органнары составына, федераль законнарда каралган очраклардан тыш, яллаучы вәкиле рөхсәте белән керү) һәм оешма белән идарә итүдә катнашу Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Марс авыл жирлеге жирле үзидарә органнары исеменнән Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль хезмәткәр оешмага бәйле рәвештә финанс яктан бәйле булган хәл хезмәткәрнең коррупциягә каршы үз-үзен тотышына ярдәм итмәячәк, чөнки коррупцион хокук бозу куркынычы һәрвакыт бар.

4.3. Федераль закон белән билгеләнгән очракларда керем алышырга мөмкин булган кыйммәтле кәгазыләрне сатып алмаска.

Муниципаль хезмәткәр, хезмәт эшчәнлеге белән бәйле рәвештә билгеле бер компаниянең керемнәре буенча уңай динамика турындагы мәгълүматка ия булып, әлеге компания акцияләрен сатып алуда чагылдырылачак коррупцион гамәлләр кылышырга мөмкин.

4.4. Муниципаль хезмәткәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса, Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп торган Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Марс авыл жирлеге жирле үзидарә органнарында өченче затлар эше буенча ышанычлы яисә вәкил булырга тиеш түгел.

Вәкил исеменнән генә түгел, ә тәкъдим ителгәннең мәнфәгатьләрендә дә эш итә. Закон буенча муниципаль хезмәткәрләр карала торган ситуациядә мондый вәкаләтләргә ия була алмаганлыктан, вәкил - муниципаль хезмәткәрләргә ясалган алыш-бирешне вәкаләтле зат буларак гамәлдә түгел дип санарга кирәк.

Муниципаль хезмәткәр, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Марс авыл жирлеге жирле үзидарә органнарында өченче затларның мәнфәгатьләрен яклау буенча вәкаләтләр алу мөмкинлеге булганда, яисә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Марс авыл жирлеге жирле үзидарә органнарына буйсынган яки контролльдә тотышлан структураларда әлеге мөмкинлектән баш тартырга тиеш.

4.5. Физик һәм юридик затлардан (буләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күңел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары һәм башка бүләкләүләр) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә акча алмаска.

Бәясе өч мен сумнан артмаган гади буләкләрдән тыш, бүләк итү рөхсәт ителми. Муниципаль хезмәткәр нинди дә булса буләкләрдән (буләкләүдән) баш тартырга тиеш, чөнки бу коррупция билгеләренең берсе-үз эшчәнлегене гамәлгә ашырудан табыш алу.

4.6. Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашырыла торган хезмәт командировкаларыннан тыш, Россия Федерациясе дәүләт органнары, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт органнары, муниципаль органнар, чит дәүләтләрнең дәүләт яисә муниципаль органнары, халыкара яки чит ил оешмалары белән килешүләре буенча, Россия Федерациясе территориясеннән читкә физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйле рәвештә чыгмаска.

Муниципаль хезмәткәр хезмәт вазыйфаларын башкару өчен Россия Федерациясенән читкә бары тик хезмәт командировкалары кысаларында гына чыга ала. Бу очракта сүз командировкага чыгу факты турында гына түгел, ә алар белән бәйле булган барлык чыгымнар (яшәү, туклану һ.б.) турында да бара. Физик һәм юридик затлар хисабына (шул исәптән фәнни конференцияләрдә, симпозиумнарда, башка чарапарда катнашу өчен) командировкаларга чыгу катый тыела, югарыда күрсәтелгән очраклардан тыш, бюджет акчаларын янга калдыру белән кызыксынса да. Күрсәтелгән гамәлләр шулай ук коррупция булырга мөмкин, чөнки хезмәткәр билгеле бер табыш ала.

4.7. Муниципаль хезмәт белән бәйле булмаган максатларда, Федераль закон нигезендә конфиденциаль характердагы белешмәләргә кертелгән мәгълүматларны яки вазыйфаи бурыйчларны үтәү белән бәйле рәвештә танылган муниципаль хезмәткәргә танылган мәгълүматны хәбәр итмәскә һәм кулланмаска.

Конфиденциаль характердагы мәгълүматларга керә: гражданинның шәхси тормышы фактлары, вакыйгалары һәм шартлары, аның шәхесен (шәхси мәгълүматларын) идентификацияләргә мөмкинлек бируче, федераль законнарда билгеләнгән очракларда массакүләм мәгълүмат чарапарында таратылырга тиешле белешмәләрдән тыш;

тишерү һәм суд эшчәнлеге серен тәшкил итүче белешмәләр, «судьяларны, хокук саклау һәм контроль органнарының вазыйфаи затларын дәүләт яклавы турында» 1995 елның 20 апрелендәге 45-ФЗ номерлы һәм «җинаять суд эшчәнлегендә зыян күрүчеләрне, шаһитларны һәм башка катнашучыларны дәүләт яклавы турында» 20.08.2004 елдагы 119-ФЗ номерлы федераль законнар, Россия Федерациясенән башка норматив хокукий актлары нигезендә дәүләт яклавы чарапарын куллану турында Карап кабул ителде, шулай ук күрсәтелгән затларны дәүләт яклавы чарапары турында белешмәләр, әгәр Россия Федерациясе законнары;

Россия Федерациясе Граждан кодексы һәм федераль законнар нигезендә дәүләт хакимияте органнары тарафыннан керү мөмкинлеге чикләнгән хезмәт белешмәләре (хезмәт сере);

Россия Федерациясе Конституциясе һәм федераль законнар (табиб, нотариаль, адвокатлар сере, язышу, телефон аша сөйләшүләр, почта жибәрүләре, телеграф һәм башка хәбәрләр һ. б.) нигезендә һәркем керә ала торган һәнәри эшчәнлек белән бәйле белешмәләр (табиб, нотариаль, адвокатлар сере);

Россия Федерациясе Граждан кодексы һәм федераль законнар нигезендә алардан файдалану мөмкинлеге чикләнгән коммерция эшчәнлеге белән бәйле белешмәләр (коммерция сере);

үйлап табуның асылы, файдалы модель яки сәнәгать үрнәге турында мәгълүматлар, алар турында мәгълүматны рәсми бастырып чыгаруга кадәр;

хәкем ителүчеләрнең шәхси эшләрендә булган мәгълүматлар, шулай ук Суд актларын, башка органнар актларын һәм вазыйфаи затларның актларын мәжбүри үтәү турында белешмәләр, «башкарма производство турында» 2007 ел, 2 нче октябрь, 229-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә һәркем өчен мөмкин булган белешмәләрдән тыш.

Күрсәтелгән таләп шулай ук гражданнарга муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң да қагыла.

4.8. Сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация өчен вазифаи нигезләмә өстенлекләреннән файдаланмаска.

Һәр муниципаль хезмәткәр хокуклы:

дәүләт (яисә) вазыйфасына сайлауда турыдан-туры йә Россия Федерациясе законнары нигезендә кандидатлар исемлеге составында тәкъдим ителгән кандидат булырга;

кандидат буларак теркәлергә һәм үз сайлау буенча тавыш бирергә.

Вазыйфаи вәкаләтләрдән файдаланып, кандидатның үз вазыйфалары аркасында өстенлекле яки жиңеләйтегән көрүенә ия һәм аны сайлауга ярдәм итә ала торган оештыру, финанс һәм мәгълүмат чараларыннан файдалану мөмкинлеген күз алдында тотарга кирәк.

4.9. Сәяси партияләр, башка иҗтимагый берләшмәләр, дини берләшмәләр һәм башка оешмалар мәнфәгатьләрендә вазыйфаи вәкаләтләрдән файдаланмаска.

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Марс авыл җирлегенең җирле үзидарә органнарында сәяси партияләр, башка иҗтимагый берләшмәләр (һәнәр берлекләре, ветераннар һәм башка иҗтимагый берләшмәләр) структураларын һәм дини берләшмәләрне булдырмаска яисә әлеге структураларны булдырырга ярдәм итәргә.

Муниципаль хезмәткәрләр фәкать законнарга гына таянып эш итәргә тиеш һәм партия, сәяси хәрәкәтләр һәм башка иҗтимагый берләшмәләрнең карарлары белән вазыйфаи бурычларын үтәгәндә бәйле түгел, шулай ук «партия төзелеше» белән яки Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Марс авыл җирлеге җирле үзидарә органнарында конфессиональ хезмәт бүлекчәләре төзу белән шәгыльләнергә хокуклы түгел.

Әлеге тыю иҗтимагый-сәяси тормышта катнашучылар мәнфәгатьләрендә муниципаль хезмәткәрнең вазифаи урынын куллану мөмкинлеген төшереп калдыруга тулысынча юнәлдерелгән. Бу аларның эшчәнлегенә бәя биргән, аларга карата үз карашларын һәм, бигрәк тә аларның эшчәнлеген пропагандалаучы ачыктан-ачык әйтүләрне тыю дигәнне аңлатса. Шул ук вакытта ул вәҗдан иреген, фикер һәм сүз иреген чикләүгә юнәлтелмәгән. Бу тыюдан искәрмә-муниципаль хезмәткәрләрнең һәнәри берлекләр, ветераннар һәм башка иҗтимагый үзешчәнлек органнары төзүгә яки төзүгә хокукуы бар.

4.10. Россия Федерациясе территориясендә эш итүче, Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительлек яки Күзәтчелек советлары, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган башка оешмалар һәм аларның структур бүлекчәләре составына кермәскә.

Чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешма буларак үз эшчәнлегенең төп максаты буларак табыш алу булмаган һәм Россия Федерациясе территориясеннән читтә дәүләт органнары булмаган чит ил законнары нигезендә барлыкка килгән, гамәлгә куючылар (катнашучылар) тарафыннан Россия

Федерациясе территориясеннән читтә булдырылган катнашучылар арасында алынган табышны бүлүче оешма анлы. Әлеге тыю чит ил оешмаларының дәүләт органнары эшчәнлегенә тыкшынуны булдырмауга юнәлдерелгән.

4.11. Нинди дә булса Ижтимагый яки дини берләшмәләргә, һөнәри яки социаль төркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга карата алдан кисәтмәскә.

Өстенлек кемгә дә булса коррупциячел үз-үзен тотышына ярдәм итә, чөнки улничектер өзгөрүп калыпташып, өстенлекләр рәвешендә.

4.12. Вазыйфаи бурычларны намус белән башкарга комачаулаучы нинди дә булса шәхси, милек (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйле гамәлләр кылмаска.

Күрсәтелгән таләп хезмәткәрнең коррупцион үз-үзен тотышын булдырмауга юнәлтелгән, чөнки хезмәткәрләргә нинди дә булса кызыксыну йогынтысы кертелгәннән соң, киләсе адым коррупцион хокук бозу булачак.

4.13. Аңа бирелгән йөкләмәне үтәмәү.

Хокуксыз йөкләмә коррупцион тәртип билгеләрен үз эченә алган гамәлләр кылу зарурлығыннан гыйбарәт булырга мөмкин.

Шуңа бәйле рәвештә, тиешле житәкчедән, хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган йөкләмәне алганда, хезмәткәр, әлеге йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган Россия Федерациясе законнары нигезләмәләрен күрсәтеп, әлеге йөкләмәнең хокуксыз булыны язма рәвештә нигезләргә һәм житәкчедән әлеге йөкләмәне язма рәвештә расларга тиеш.

Әлеге йөкләмәнең житәкчесе тарафыннан язма рәвештә расланган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәудән баш тартырга тиеш.

5. Муниципаль хезмәткәргә хезмәт урынында кеше, аның хокуклары һәм ирекләре-ин зур хәзинә, һәм һәр граждан шәхси тормышының кагылгысызлығына, шәхси һәм гаилә серенә, үзенең намусын һәм иглекле исемен яклауга хокуклы.

6. Муниципаль хезмәткәрнең үз-үзен тотышы зур ышаныч, дорфа, ихтирамсыз мөнәсәбәт, аңа карата мыскыллау, янауларга юл куймый торган коррект булырга тиеш.

7. Муниципаль хезмәткәрнең яхши мораль репутациясе (унай мөнәсәбәт, компромисска бара белү, хезмәттәшләр белән мөнәсәбәтләрдә үзара ярдәмләшү, конструктив хезмәттәшлек) булырга тиеш.

8. Хезмәттәшләре белән өз кул астындағылар өчен үз-үзене тоту үрнәге булырга тиеш (гадел, гадел, ягымлы, игътибарлы, игътибарлы һәм гражданнар һәм коллегалар белән аралашуда түзәмлек күрсәтергә тиеш).

9. Муниципаль хезмәткәр хезмәт урынында хезмәт киңәшмәләре, әңгәмәләр, гражданнар белән башка хезмәт аралашу вакытында тәмәке тартудан тыелырга тиеш.

10. Муниципаль хезмәткәрнең тышкы кыяфәте, хезмәт шартлары һәм хезмәт чарасы форматына бәйле рәвештә, гражданнарның Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Марс авыл жирлеге жирле үзидарә органнары житәкчеләренә карата ихтирамлы мәнәсәбәтенә, рәсмилеге, тыйнаклыгы, традициясе, пәхтәлеге белән аерылып торган гомум кабул ителгән эш стиленә туры килергә тиеш.